

[Per Hækkerup.]

hvor det siges, at sådanne styrker må respektere modtagerlandets lovgivning, dels fastslås det udtrykkeligt i artikel VII, der nærmere beskæftiger sig med jurisdiktionen. Vedrørende dette spørgsmål synes jeg der kan være anledning til at understrege, at det i den pågældende artikels 4. stk. fastslås som et hovedprincip, at den begrænsede jurisdiktionsret, som tillægges de styrker, der måtte være stationeret i et andet land, ikke i noget tilfælde kommer til at gælde statsborgerne i modtagerlandet eller borgere, som har fast bopæl i modtagerlandet. Jurisdiktionen kan altså kun komme til at omfatte andre personer, d. v. s. personer, som enten er medlemmer af de stationerede styrker, eller som iøvrigt har midlertidigt ophold i modtagerlandet, hvad enten de er pårørende til de stationerede styrker eller de blot er midlertidigt nærværende borgere fra andre lande eller statsløse, midlertidigt nærværende. Men også for disse kategorier af borgere fastsættes der udtrykkeligt i overenskomsten nogle begrænsninger: afsenderlandets militære myndigheder får adgang til at udøve udelukkende jurisdiktion, forsåvidt angår disse grupper af borgere, når det drejer sig om lovovertrædelser, som er strafbare i henhold til afsenderlandets lovgivning, men ikke strafbare i henhold til modtagerlandets lovgivning.

Forsåvidt det drejer sig om det, der i overenskomsten omtales som en fortrinsret til at udøve jurisdiktion, gøres der opmærksom på, at denne fortrinsret for de stationerede styrker kun kommer til at gælde den begrænsede kreds af borgere, som er enten medlemmer af en styrke eller civile elementer; den kommer altså ikke til at gælde for de pågældende medlemmers pårørende og heller ikke for statsløse eller for andre statsborgere end dem, der har midlertidigt ophold i landet, ligesom den som tidligere nævnt heller ikke kommer til at gælde modtagerlandets statsborgere.

For at afsenderlandet kan have jurisdiktion i disse tilfælde, kræves desuden opfyldt en af to betingelser: enten må de lovovertrædelser, der er tale om, udelukkende være rettet imod afsenderlandets ejendom eller sikkerhed, eller også må de hidrøre fra en under udøvelsen af tjenstlig pligt begået

handling eller undladelse. Hermed er den jurisdiktion, som i givet fald kan udøves af afsenderlandet, overordentlig stærkt begrænset, og jævnfører man det med, hvad der ellers måtte være folkerettens praksis, har man lov til at fastslå, at denne overenskomst i meget høj grad varetager modtagerlandets interesser.

I samme forbindelse melder også spørgsmålet om politimyndigheden sig. Herom fastslås det udtrykkeligt i overenskomsten, at afsenderlandets styrker kun har adgang til at udøve politimyndighed i de lejre, anlæg og andre områder, som de har rådighed over efter aftale med modtagerlandet. Udenfor disse områder kan de kun udøve politimyndighed i ganske specielle tilfælde, nemlig når tre forudsætninger er opfyldt: at de udøver denne politimyndighed i henhold til aftale med modtagerlandets myndigheder, at det sker i samarbejde med disse myndigheder, og at det kun sker i det omfang, sådan virksomhed er nødvendig for opretholdelsen af disciplin og orden blandt styrkens medlemmer. I alle andre tilfælde end de her nævnte er afsenderlandets myndigheder afskåret fra at udøve politimyndighed. Videre siges der i overenskomsten noget om den almindelige pligt til samarbejde mellem afsenderlandet og modtagerlandet, herunder pligten til at bistå ved anholdelser og til, hvis sådan anholdelse er foretaget, at udlevere den anholdte til den myndighed, under hvis jurisdiktion den pågældende hører.

Overenskomsten omfatter også en række regler for erstatning for skade, som måtte forvoldes, og reglerne er her opdelt efter, hvorvidt skadelidelsen er forvoldt under udøvelsen af tjenestepigten eller den er sket udenfor udøvelse af tjenestepigten. Jeg skal ikke gå ind på disse regler i enkeltheder, men blot understrege, at i alle disse tilfælde er det sikret, at de borgere i modtagerlandet, der måtte have sådanne krav at rejse, får med modtagerlandets myndigheder at gøre, og at disse myndigheder igen efter nærmere regler har regres overfor afsenderlandets myndigheder, hvor disse er ansvarlige i henhold til de regler, der fastlægges.

Også forsåvidt angår de områder, hvor afsenderlandets styrker iøvrigt ville kunne tænkes at få berøring med modtagerlandets